

оволодіння науковими знаннями і практичними навичками, активна розумова діяльність в усіх формах навчального процесу. Тому сьогодні, повинно приділятися велике значення самостійній роботі, вихованню її культури, раціональної направленості, формуванню методики, як складової розвитку різноманітних умінь та навиків в процесі підготовки студентів до роботи за фахом.

Підвищенню творчого потенціалу та сприяння більш глибокому опануванню навчального матеріалу студентами-іноземцями є залучення їх до науково-дослідницької роботи, що є обов'язковим елементом системи підготовки спеціаліста з вищою освітою. Участь у науковому гуртку – це один з найважливіших засобів підвищення якості підготовки і виховання спеціалістів, здатних творчо застосовувати в практичній діяльності сучасні досягнення науково-технічного прогресу. Члени гуртка самостійно опрацьовують додаткову літературу та, під керівництвом викладача, готують доповіді за певною тематикою. Також, студенти-гуртківці беруть участь у олімпіадах.

За індивідуальну і самостійну роботу, участь в студентських наукових конференціях на кафедрі практикується заохочення студентів до навчання шляхом надання їм додаткових балів, здатних вплинути на рейтингову оцінку.

Висновки

1. Хоча методи викладання та контролю, які застосовуються на кафедрі патологічної анатомії з секційним курсом і намагаються бути ефективними, ми не розглядаємо їх сталими, завершеними. Завдяки такій формі контролю дуже добре виявляється і рівень теоретичного засвоєння матеріалу, і його клінічне осмислення.
2. Студент не автоматично повторює теоретичний матеріал, а використовує весь свій багаж знань, як нових, так і раніше засвоєних, адаптуючи його до конкретної ситуації.

Перспективи подальших досліджень. Всі ці заходи сприятимуть формуванню висококваліфікованого спеціаліста, підготовленого до професійної діяльності.

Література

1. Біктімiров В.В. Роль патологічної анатомії в системі сучасної медичної освіти / В.В. Біктімiров, С.В. Вернигородський // Вісник Вінницького національного медичного університету. – 2006. — №2 Т.10. - С. 574-575.
2. Гасюк А.П. Спеціальна патоморфологія / А.П. Гасюк, Н.В. Ройко, С.А. Проскурня // – П.: Укрпромторгсервіс, 2012. – 160 с.
3. Кременя В.Г. Вища освіта України і Болонський процес: Навчальний посібник / В.Г. Кременя // – Київ - Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2004. — 384 с.
4. Пидаев А. В. Болонский процесс в Европе. Что это такое и нужен ли он Украине? Возможна ли интеграция медицинского образования Украины и Европейское образовательное пространство? / А. В. Пидаев // - К. ; Одесса : Одесский медуниверситет, 2004. - 192 с.
5. Туманський В.О. Концепція викладання патології студентам вищих медичних навчальних закладів / В.О. Туманський // – Чернівці: Медуніверситет, 2007. – С. 220-221.
6. Федорченко О.В. Кредитно-модульна система та її впровадження в навчальний процес по патоморфології для іноземних студентів / О.В.Федорченко, П.С. Журченко // – Вінниця, 2011. – 91 с.

Реферати

МЕТОДИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ПРЕПОДАВАНИЯ ПАТОМОРФОЛОГИИ В УСЛОВИЯХ ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИИ ВЫСШЕГО МЕДИЦИНСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ

Гасюк А.П., Ройко Н.В., Новосельцева Т.В.,
Филенко Б.Н., Проскурня С.А.

В статье отражены особенности преподавания патологической анатомии иностранным студентам. Акцентировано внимание на проведении практических занятий, контроле знаний студентов и проведении подготовки к КРОК-1, значение самостоятельной внеаудиторной работы в обучении иностранного студента.

Ключевые слова: методики преподавания, студент-иностранец, патоморфология.

METHODICAL BASES OF TEACHING OF PATHOLOGICAL ANATOMY IN THE CONDITIONS OF INTERNATIONALIZATION OF THE HIGHER MEDICAL EDUCATION

Gasuk A.P., Royko N.V., Novoselceva T.V.,
Filenko B.N., Proskurnya S.A.

In paper describes the features of pathological anatomy teaching foreign students. The attention is focused on carrying out a practical training, control of knowledge of students and carrying out preparation for STEP-1, value of independent out-of-class work in training of the foreign student.

Key words: methods of teaching, foreign students, pathological anatomy.

УДК: 616-092.18+378.147=111

Ю.М. Грiшко

ВДНУ України «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИКЛАДАННІ ПАТОФІЗІОЛОГІЇ ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ

Матеріал статті дає можливість викладачу творчо підходити до реалізації змісту програми з патофізіології. Враховуючи рівень підготовки іноземних студентів, їхні інтереси та здібності викладач, користуючись даними статті, може запропонувати свою логіку вивчення матеріалу з методичним обґрунтуванням доцільності вибраної методики.

Використання інноваційних технологій значно покращує умови роботи викладача, сприяє підвищенню її ефективності та інтенсифікації навчання.

Ключові слова: патофізіологія, іноземні студенти, інтерактивні методи.

Одним із аспектів самоосвітньої діяльності викладача є підвищення рівня професійної майстерності шляхом вивчення інформаційних джерел з основ психології, педагогіки, науки, методики викладання, закріплення

цих знань через досвід і результати практичної роботи. У сучасній медичній освіті особливого значення набуває розвиток інноваційного потенціалу кожного студента, як умова його особистого зростання та самореалізації. При цьому особливого значення набувають креативність особистості, її здатність до творчого нестандартного мислення, вміння ефективно розв'язувати складні проблеми власної життєтворчості.

Насамперед потрібно викликати й посилювати у студентів їхні власні мотиви діяльності, актуалізувати пов'язані з ними потреби, пропонувати матеріал, для якого характерні новизна, практична спрямованість, проблемність, відповідність потребам студентів.

Особливо сприятливо впливають на іноземних студентів ситуації успіху, доброзичливий коментар відповіді на практичному занятті. Багато чого з переліченого тут можна реалізувати, використовуючи інтерактивні технології навчання [2,5].

Однак сьогодні, коли перед вищими навчальними закладами стоять завдання розвитку особистості, критичного мислення та гуманізації освіти, на практичних заняттях з патофізіології треба використовувати широкий спектр особистісно орієнтованих технологій, таких як [1,2,5]: проблемне навчання; технологія інтенсифікації навчання на основі схем і знакових моделей навчального матеріалу; технологія організації групової навчальної діяльності; проектна технологія; технологія навчання як дослідження; комп'ютерні (інформаційні) технології навчання.

Як правило, сучасна система навчання очікує від викладача охоплення великого обсягу інформації й орієнтована на рівні «знання» і «розуміння». Це підштовхує викладача до використання переважно пасивних методів навчання. Колись застосування пасивних методів навчання було виправдане. Викладач мав змогу передавати весь обсяг відомої на той час інформації з будь-якого предмета своєму студенту. В сучасному світі ситуація кардинально змінилася. Неможливо одній людині знати усе навіть у якійсь одній галузі знань. До того ж, як відомо, численні факти добре «запам'ятовують» комп'ютери. Студенти ж повинні мати інші навички: думати, розуміти суть речей, осмислювати ідеї й концепції і вже на ґрунті цього вміти шукати потрібну інформацію, тлумачити її й застосовувати за конкретних умов. Саме цьому і сприяють інтерактивні технології.

Нагромаджений в Україні та за кордоном досвід переконливо свідчить, що інтерактивні методи сприяють інтенсифікації та оптимізації навчального процесу [1,2,5].

Більшість викладачів сьогодні недостатньо обізнані в тому, які існують методи інтерактивного навчання. До того ж кожен з методів потребує від викладача чіткої покрокової, поетапної реалізації з обов'язковим прогнозуванням результатів навчання. Важливість технологічного підходу до реалізації інтерактивного навчання, складна структура кожного з таких методів дають змогу говорити про інтерактивні технології навчання [5].

Власний досвід викладацької діяльності й застосування різних методів, відгуки викладачів свідчать, що саме інтерактивне навчання дає змогу студентам та викладачам стати іншими – вільними, толерантними, оптимістично налаштованими, готовими долати труднощі навчання і життя.

Суть інтерактивних технологій полягає в тому, що навчання відбувається в процесі взаємодії всіх, хто навчається. Це спільне навчання, в якому і викладач, і студенти є суб'єктами. Викладач є лише організатором навчання, координатором роботи груп, фасилітатором (від англ. facilitate – полегшувати, спрощувати) дискусії. Інтерактивні технології навчання найбільшою мірою відповідають особистісно орієнтованому підходу в навчально – виховному процесі.

Інтерактивне навчання ґрунтується на таких принципах: безпосередньої участі кожного учасника занять, що зобов'язує викладача залучати кожного учасника занять до активного пошуку шляхів і засобів розв'язування тієї чи іншої проблеми; взаємного інформаційного, духовного збагачення (при цьому навчальний процес слід організувати в такий спосіб, щоб учасники його могли обмінятися життєвим досвідом, отриманою інформацією); особистісно орієнтоване навчання.

Застосування інтерактивних технологій потребує старанної підготовки викладача та студентів. Вони повинні навчитися успішно спілкуватися, використовувати навички активного слухання, висловлювати особисті думки, вміти ставити запитання й відповідати на них.

Під час роботи з іноземними студентами можна використовувати один із креативних методів – метод групового розв'язування творчої проблеми або метод комунікативної атаки [1,2,5].

Основне завдання методу – збирання щонайбільшого числа ідей за результатами обговорення.

Характерними особливостями методу є: спрямованість на активізацію творчої думки студентів; функціонування на засадах вільного, нічим не обмеженого генерування ідей у групі осіб (генераторів ідей); розвиток творчих здібностей в умовах розкріпачення інтелектуальних можливостей студентів за рахунок послаблення психологічних бар'єрів, які існують через особливості менталітету іноземців та різні віросповідання; зниження рівня самокритичності студентів та запобігання витісненню оригінальних ідей у підсвідомість як небезпечних; створення умов для появи нових ідей; сприяння появі почуття психологічної захищеності, потрібно враховувати, що іноземні студенти знаходяться в Україні без батьків, рідних, тому викладачам потрібно сприяти процесу їх адаптації.

Також при викладанні патофізіології іноземним студентам можна використовувати різноманітні інтерактивні методи. Суть інтерактивного навчання полягає в тому, що навчальний процес відбувається за умов постійної, активної взаємодії всіх студентів. Це співнавчання, взаємонавчання (колективне, групове, навчання у співпраці), коли кожен студент і викладач є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчання, розуміють, що вони роблять, рефлексують з приводу того, що вони знають, вміють і здійснюють. Організація інтерактивного

навчання передбачає моделювання життєвих ситуацій, спільне розв’язування проблеми на основі аналізу обставин та відповідної ситуації. Воно ефективно сприяє формуванню навичок і вмінь, виробленню цінностей, створенню атмосфери співробітництва, взаємодії, дає змогу викладачу стати справжнім лідером студентського колективу.

Групова навчальна діяльність – це форма організації навчання викладач керує роботою кожного студента опосередковано, через завдання, якими він спрямовує діяльність групи. Кооперативне навчання відкриває для студентів можливості співпраці зі своїми ровесниками, дає змогу реалізувати природне прагнення кожної людини до спілкування, сприяє досягненню студентами вищих результатів засвоєння знань і формування вмінь. Така модель легко й ефективно поєднується з традиційними формами та методами і може застосовуватися на різних етапах навчання.

Кількість студентів у групі залежить від загальної кількості їх у групі, характеру й обсягу знань, що опрацьовуються, наявності необхідних матеріалів, часу, відведеного на виконання роботи. Вона зумовлюється наданням кожному студенту можливості зробити чітко визначений внесок у виконання завдання. Оптимальною вважають групу з 3 – 6 осіб, бо в разі меншої кількості студентів важко всебічно розглянути проблему, а в разі більшої – складно визначити, яку саме роботу виконав кожен студент. Зі збільшенням групи збільшується рівень здатності набувати досвіду й навичок, проте підвищується ймовірність порушення правил поведінки, особливо в іноземних студентів, враховуючи їх темперамент. Групи з двох осіб забезпечують високий рівень обміну інформацією і низький рівень розбіжності думок. Однак, якщо в такій групі запанують емоції, ситуація може надто ускладнитися, бо немає третьої особи для примирення. Тому, з досвіду роботи з іноземними студентами, група з трьох осіб – є найстабільнішою групою структурою випадкових несталих коаліцій.

Групи можуть бути гомогенними, тобто об’єднаними за певними ознаками, наприклад за рівнем навчальних можливостей, або гетерогенними (різнорідними). Але ні в якому разі не можна ділити групи за національною приналежністю та віросповіданням. Бажано об’єднувати в одну групу сильних, середніх і слабких студентів. У різнорідних групах стимулюється творче мислення та інтенсивний обмін ідеями. При цьому необхідно давати достатньо часу для висловлювання різних поглядів, докладного обговорення проблеми для розгляду питання з різних боків. Ця технологія є найефективнішою, її можна використовувати для досягнення будь – якої дидактичної мети: засвоєння, закріплення, перевірки знань тощо. Робота в групах дає студентам час подумати, обмінятися ідеями з партнерами і лише потім озвучувати свої думки перед аудиторією. Вона сприяє розвитку навичок спілкування, вміння висловлюватися, критично мислити, переконувати й вести дискусію. Під час даної роботи можна виконати роботу, яка за інших умов потребує багато часу. Серед них можна назвати такі: обговорити короткий текст, завдання, ситуаційні задачі; зробити критичний аналіз та перевірити один одному тестові завдання; сформулювати висновки в протоколах практичних занять; розробити разом запитання до викладача, або до інших студентів; виконати, потім проаналізувати разом експериментальну частину практичних занять. Упровадження у навчальний процес групової (інтерактивної) роботи студентів вимагає від викладача дотримуватись низки правил: все, що пропонують студенти, має бути прийнято й обговорено. Не треба говорити їм, що це «правильна чи неправильна відповідь», бо інколи іноземні студенти реагують на це образливо, варто лише допомогти опанувати інформацію. Необхідно стежити за тим, щоб ніхто з студентів не залишався поза обговоренням; варто потурбуватися про психологічну підготовку учасників. Ідеться про те, що не всі студенти які прийшли на заняття, психологічно готові до безпосереднього включення в роботу будь – якої форми. Дається взнаки певна гіперактивність, традиційність поведінки. Тут є корисними різного роду постійні заохочення студентів за активну участь у роботі, створення умов для їхньої самореалізації; ретельно підготувати приміщення для роботи, щоб учасникам було легко пересідати у великих і малих групах, тобто має бути створений фізичний комфорт. Столи бажано поставити під кутом, так щоб кожен студент сидів у півоберта до викладача і мав можливість спілкуватися у малій групі. Слід добре підготувати матеріали для творчої роботи [5].

Інформаційні технології вже давно служать економіці. Розвинуті країни створили необхідну базу для розвитку інформаційних технологій, навчають спеціалістів, шукають та переконують споживачів у їх перевагах для прийняття оптимального рішення. Створено також необхідні навчальні програми, які активно доповнюють основний матеріал та сприяють підвищенню інтересу студентів до предмету. Виявивши величезні можливості застосування комп’ютерних технологій, можна виділити основні напрямки, які використовуються в роботі: демонстрація матеріалів; показ процесів; практичні роботи; перевірка знань; використання програми Power Point для презентацій; використання Інтернету; виконання наукових праць.

Застосування персональних комп’ютерів вирішує проблему змісту навчання, нових його форм і методів, значно підвищує рівень мотивації в навчанні [3,4]. Це відбувається на всіх рівнях засвоєння нового матеріалу, його закріплення і перевірки знань, умінь і навичок.

Використовуючи комп’ютер, викладач патофізіології має можливість постійно контролювати рівень засвоєння знань і вміння їх застосовувати для вирішення поставлених задач. Комп’ютер звільняє викладача від дуже нудної і втомливої процедури контролю якості знань студентів шляхом перевірки великої кількості письмових робіт, з’являється час для творчої діяльності.

Комп’ютерні програми відрізняються за дидактичними цілями. Виділяють наступні їх типи: навчаючі програми, їх розробляють для показу на екрані дисплею нового матеріалу. Як правило, ці програми подають новий матеріал у вигляді окремих, логічно поєднаних блоків, кожен з яких завершується набором запитань до студентів із засвоєного матеріалу; програми – тренажери, їх розробляють для повторення найуживаніших термінів, понять,

категорій; контролюючі програми, їх складають переважно на основі тестів. З їх допомогою контролюють рівень засвоєння студентами знань і вносять у процес навчання відповідні корективи [3,4].

На кафедрі патофізіології розроблено тестові завдання для студентів іноземного факультету з англійською мовою навчання з усіх тем, включаючи підсумкові.

Використання інформаційних технологій значно покращує умови роботи викладача, сприяє підвищенню її ефективності та інтенсифікації навчання. Викладач має можливість оновлювати через Інтернет нові форми, елементи навчання та контролю навчальних досягнень, доповнювати наявні матеріали, створювати нові посібники.

Висновок

Цілком доречний суб'єктивізм викладача під час вибору методів та форм навчання. Відомо, що, застосовуючи улюблені системи навчання, багато викладачів досягають високих результатів. Неповнота якоїсь однієї методики компенсується в такому разі майстерністю та захопленістю викладача.

Література

1. Гін А.О. Прийоми педагогічної техніки: Вільний вибір: Відкритість: Діяльність: Зворотний зв'язок: Ідеальність / А.О. Гін // – Луганськ : Навч. книга, Янтар, 2004.
2. Зламаник Л.М. Педагогічні технології в аспекті особистісно орієнтованої освіти / Л.М. Зламаник // Вісн. Укр. держ. ун-ту вод. госп. та природокористування / Педагогіка: сучасні технології навчання: проблеми та перспективи. – 2003. – Вип. 5 (24). – Ч. II. – С. 32-40.
3. Новиков С.П. Применение новых информационных технологий в образовательном процессе / С.П. Новиков // Педагогика. – 2003. - №9. - С. 32-37.
4. Паниюкова С.В. Педагогические программные средства / С.В. Паниюкова. // Информатика и образование. – 2003. - №10. - С. 88-95.
5. Пометун О.І. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід / О.І. Пометун, Л.В. Пироженко. – К. : АСК, 2004.

Реферати

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ ПРИ ПРЕПОДАВАНИИ ПАТОФИЗИОЛОГИИ ИНОСТРАННЫМ

СТУДЕНТАМ

Гришко Ю.М.

Материал статьи дает возможность преподавателю творчески подходить к реализации содержания программы по патофизиологии. Учитывая уровень подготовки иностранных студентов, их интересы и способности преподаватель, пользуясь данными статьи, может предложить свою логику изучения материала с методическим обоснованием целесообразности выбранной методики. Использование инновационных технологий значительно улучшает условия работы преподавателя, способствует повышению ее эффективности и интенсификации обучения.

Ключевые слова: патофизиология, иностранные студенты, интерактивные технологии.

USING INNOVATIVE TECHNOLOGIES DURING PATHOPHYSIOLOGY TEACHING FOR FOREIGN

STUDENTS

Hryshko Y.M.

Material of article offers the opportunity to be creative in the implementation of the content of program being on pathophysiology. Given the level of training of foreign students, their interests and abilities of the teacher, using the data section may offer its own logic with a methodical study of the material whether the chosen method of justification. Using innovative technologies significantly improves the working conditions of teachers, improves the efficiency and intensification of training.

Key words: pathophysiology, foreign students, interactive technologies.

УДК: 618+376.68

А.М. Громова, В.Б. Мартыненко, Л.А. Нестеренко, К.В. Тарасенко, Э.И. Крутикова
ВІУЗ України «Українська медичинська стоматологічна академія», г. П'ятигорськ

ОТРАБОТКА ПРАКТИЧЕСКИХ НАВЫКОВ ПО АКУШЕРСТВУ И ГИНЕКОЛОГИИ ПРИ ПОДГОТОВКЕ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ

Анализируя результаты Крок-2, государственного экзамена, следует отметить, что состояние теоретической подготовки с активной отработкой практических навыков на фантомах, решение ситуационных задач, что способствует развитию клинического мышления, повышает рейтинг уровень иностранных студентов.

Ключевые слова: Болонский процесс, практические навыки, фантомы, тренажеры, муляжи.

Болонский процесс – это сближение и гармонизация систем высшего образования стран Европы с целью создания единого европейского пространства высшего образования. Решение участвовать в добровольном процессе создания Европейского пространства высшего образования было оформлено в Болонье представителями 29 стран. На сегодняшний день процесс включает в себя 47 стран – участниц из 49 стран. Украина, в лице министра образования, в Бергене в 2005 году подписала Болонскую декларацию. Наша академия по европейской системе образования работает с 2006 года. В год своего юбилея (90 – летие от создания Альма матер), произвела первый выпуск врачей, которые учились по Болонской системе, и тем самым сделала важный шаг для вхождения в Европейское учебное пространство и дала возможность выпускникам быть конкурентно способными, признанными специалистами в любой стране. При сохранении независимости и самостоятельности всех высших заведений, каждый вуз работает над повышением конкурентноспособности как вузов, так и учащихся. Содействуя европейскому сотрудничеству в обеспечении качества, большое значение имеет внутривузовская система контроля освоения учебных программ, практических навыков.

Одной из главных проблем, о которых говорят и выпускники и преподаватели медицинских вузов, является более высокий уровень теоретической подготовки в вузе и низкий уровень владения практическими навыками будущей профессии, особенно студентами иностранных факультетов. Поэтому необходимо переходить на разработку учебных